

forstaar kun ikke, hvorfor de ikke tager Del i det praktiske Arbejde for at naa de Idealer, de selv har givet os Syn for, og vi venter fremdeles paa deres Hjælp.

Det er selvfølgelig ikke paa nogen Maade vor Mening at ville rejse nogen økonomisk Krig imod de over for os Kvindesagsvenner ligegyldige eller ligefrem modarbejdende Højskoler — da saadant kun vilde fremkalde Hyklari og ingen ærlig eller gavnlig Hjælp. Lige som det heller ikke kunde falde os ind udelukkende at tage Hensyn til Højskolens Stilling til dette ene Spørgsmaal, naar vi enten selv søger eller sender nogen til vore Højskoler. Men det følger dog ganske af sig selv, at lige som Afholdsfolk, naar alle øvrige Betingelser ellers er lige, fortrinsvis søger de afholdsvenlige Højskoler, Fredsvenner de fredsvenlige o. s. v. — saa vil Kvindesagsvenner selvfølgelig helst paa Skole, hvor de kan finde Forstaaelse og Støtte for, hvad de har kært. Og det vil da gøre dem hjertelig ondt, om de af den Grund skal nødes til at rejse forbi ellers kære og kendte Skoler.

Anine Jensen.

Om Børnehjemssagen

af

Børnehjemsforstander A. Kielberg.

I nærværende Blads Nr. 20 tillod jeg mig at fremkomme med nogle Betragtninger over ovenstaaende Emne, som har givet Hr. M. Lazarus, Frederiksberg, Anledning til i samme Blads Nr. 24 at anmode mig om at fremsætte de Kendsgerninger, hvorpaa jeg har bygget mine herom handlende Erfaringer.

Da Hr. Lazarus's Mening, at Børnehjemmene helt burde nedlægges nu efter at Plejehjemsforeningerne har taget à faire, røber et temmeligt overfladisk Kendskab til den Sag, hvorom her er Tale, skulde det virkelig glæde mig for Sagens Skyld, om jeg kunde belære ham ved at gaa lidt nærmere ind paa Emnet, kun maa jeg selvfølgelig af Hensyn til det Beslag, jeg tør lægge paa Pladsen i Bladets Spalter, fatte mig i Korthed.

Talen er jo om Samfundets Pligt til forsvarligt at sørge for de Børns Opdragelse, der af en eller anden Grund er berøvede deres naturlige Forsorg. Jeg har tilladt mig med et Ord at kalde dem de ulykkeligt stillede Børn; denne Betegnelse understreger Hr. Lazarus og rangerer uden videre alle andre Børn ind under Begrebet ikke ulykkeligt stillede, en Iver, som jeg slet ikke finder, der er nogen Anledning til.

Selvfølgelig er et Barn, der er anbragt i et godt Pleje- eller Børnehjem ikke ulykkeligt stillet i den Forstand, at det selv har nogen Følelse deraf, men herfor kan man jo i første Række kun takke Tidens bedre Erkendelse af, hvad der er Samfundets Pligt overfor disse hjælpeløse Smaastakler. Før dette Omslag, der jo ikke er af gammel Dato, kom, var det vist i det hele en temmelig ulykkelig Stilling for et Barn at staa hjemløst i Verden. At mange andre Børn, der ikke har mistet deres naturlige Forsørgere kan være lige saa eller endnu langt mere ulykkeligt stillede, end de Børn, hvorom her er Tale, nytter det jo ikke at komme ind paa i denne Forbindelse. Talen er her om Samfundets Stedbørn, først naar de er gaaede over til at være Samfundets Adoptiv-

børn, er den sidste Berettigelse til at kalde dem „ulykkeligt stillede“ forsvundet.

Da min Hustru og jeg for noget over ti Aar siden paa en hel forunderlig Maade droges ind i Børnehjemsgeringen, var Grunden hertil ene og alene den herskende Utilfredshed med de private Plejehjem. Kærlighed til et Plejebarn var en sjælden Vare. Folk, der trængte til at tjene en samlet Skilling, tog dem for Pengenes Skyld, og saa gik det med Barnet, som det kunde. Var et Barn lidt „vanskeligt“, ja, saa flakkede det fra Plejehjem til Plejehjem og gik i Reglen til Grunde. Det var disse Forhold, man mente at maatte raade Bod paa.

Det var ikke Meningen ved Oprettelsen af det af mig og Hustru ledede Børnehjem, at danne en Fattiganstalt for Børn, hvor de kunde blive forsvarligt ernærede og klædte, under et passende Tilsyn, men at skabe dem et Hjem i Ordets sandeste og bedste Betydning. Naar dette er lykkedes, saa at selv de dristigste Forventninger er bleven tilfredsstillende, da skyldes dette mange heldige Omstændigheder, dels den store Kærlighed, hvormed Befolkningen stedse har omfattet Sagen, dels at det er lykkedes at indrette Børnehjemmet paa en særdeles praktisk og hensigtssvarende Maade.

Da det flere Gange er hændet mig, at Folks overlegne Standpunkt til Børnehjemssagen har hvilet paa det Grundlag, at de aldrig har sat deres Fod paa et saadant Sted, tillader jeg mig at formode, at det gaar Hr. Lazarus lige saa, og jeg skal derfor, saa godt som det overhovedet lader sig gøre, i en kortfattet Artikel søge at gøre ham bekendt med Fordelene ved et velordnet Børnehjem.

Ved Siden af det lettere Overblik og den virksomme Kontrol har man det i sin Magt, at indrette Børnehjemmene til en lille indholdsrig Verden, hvor der findes alt, hvad der behøves, for at Børnene kunne leve et sundt og udviklende Liv, medens de samtidigt holdes borte for al slet Paavirkning. Den fornødne Paavirkning af Verden uden om, faas gennem Udflugter, ved at Børnene, naar Lejlighed gives, faar at se et Skuespil, en Beriderforestilling, et Menageri o. s. v. Det er saa langt fra, at dette Liv opdrager Børnene til Hjemmefødsler, at der tvært imod i et Børnehjem kan findes saa kærnesunde og forvovne Drengene som noget Steds, kun at de holdes i Ave af en lidt bedre Diciplin, end almindeligt er i vore Dage. Ved passende Pligter og Smaasysler udvikles Barnets Arbejdsmohed, medens dets Hjærte er glad ved at have noget, det kan kalde sit, f. Eks. en lille Have, Kaniner, Duer, Fugle o. s. v. At der over det hele skal hvile en Fredens og Kærlighedens Aand, der gør Barnet trygt er en Selvfølge. Det skal føle, at Børnehjemmet er et Sted, i hvilket det har den samme Ejendomsret, som ethvert andet Barn i sit virkelige Hjem. At dette Resultat kan naas i et Børnehjem med de allerfleste Børn, er en Kendsgerning. Der gives jo urangvillige og utilfredse Nature, der ikke lader sig vinde, men hele Livet igennem mener, at de ikke har det godt nok, disse Undtagelser er dog saa sjældne, at der har været Tider, hvor vi her i Børnehjemmet ikke har haft et eneste saadant Barn.

I de smaa Plejehjem er det meget almindeligt, at man i Barnets Paahør, eller

vel endog i Henvendelse til det selv, omtaler den Sum, man faar for det om Aaret, og alt dermed staar i Forbindelse, og derved indvier Barnet i Forhold, for hvilke det burde være fremmed. Skal det ret ofte høre, at den lumpne Sum er lidt til Føden og intet til Klæderne, avles der let et Mismod, som ikke bidrager til, at Barnet føler sig hjemme, og er Summen stor nok til ikke at give Anledning til Klage, vil Barnet derimod let føle sig som Familiens Velgører, og begge Dele er naturligvis uheldigt; men selvfølgelig ogsaa af de Ting, hvorpaa det er lettest at raade Bod.

Ved til Stadighed, at have Børn anbragte uden for Børnehjemmet af Mangel paa Plads, i Reglen et eller flere Aar paa Stedet, har jeg haft god Lejlighed til at anstille Sammenligninger mellem de to Anbringelsesmaader. Men skønt vi betaler en god Plejeløn, den samme Børnehjemmet selv opkræver, og derfor altid har Hjem nok at vælge imellem, kan vi dog kun faa Børn anbragte i de smaa Husmandshjem paa Landet, hvor der holdes en Ko eller to. Disse Hjemms Fortrinlighed for øvrigt ufortalt, er det dog en Kendsgerning, at de, hvad Børneopdragelsen angaar, ikke kan maale sig med et velordnet Børnehjem.

Naar man nu dertil paa sidstnævnte Sted, hvor man har frie Hænder i denne Henseende, og frem for alt den Fordel at have Hjem og Skole forenede under ét Tag, ser sig i Stand til at give Børnene en noget grundigere og af et Par flere Fag bestaaende Undervisning end den, de vilde faa i en Landsbyskole eller en Købstad-Friskole, da vil Hr. Lazarus dog vel indrømme, at dette ikke kan skade.

Endnu en Ting har jeg haft Lejlighed til at iagttage, og det er, at naar Børn fra et Plejehjem søger Skolen her i Børnehjemmet, og derved faar Lejlighed til at kende begge Dele, naar Valget stilles dem ganske frit, foretrækker Børnehjemmet for det lille Plejehjem.

For nu at komme lidt ind paa Spørgsmaalet om Omsorgen for Børnene efter Konfirmationen, da maa jeg her ty til Hr. Lazarus's Erfaringer for at faa at vide, hvorledes dette stiller sig med Hensyn til Plejehjemmene. Omsorgen for et konfirmeret Barn bestaar jo nemlig i noget mere end „Goddag og Farvel“ og en Kop Kaffe med Sukkerkringler til en Søndag Eftermiddag. Har et Barn vundet sine Plejeforældres Kærlighed, vil deres Omsorg for det maaske ogsaa nok komme til at omfatte noget mere — maaske? — Det er slet ikke givet. Men det ligger jo langt fra for ethvert Barn at vinde Kærlighed, maaske er dets Karakter beheftet med nogle Smaasvagheder, der har gjort, at det flere Gange har flyttet og ikke er bleven nærmere knyttet til noget Hjem, — hvad saa — — —?

Børnehjemmets Omsorg er derimod fælles for alle, og ikke mindst for de vanskelige. Det sørger for at faa dem anbragt overensstemmende med deres Evner, og saa længe de trænger dertil faar de Beklædning, Vask og Vedligeholdelse af Tøj gennem Hjemmet. Ikke at tale om, at de har kunnet tilbringe deres Fritid ganske som Husets Børn. Enhver, der véd, hvad det er at have med opvoksende Ungdom at gøre, vil forstaa Betydningen af dette Hverv.

Men trods utallige Bryderier, hitre Skuf-